

Predbežný prehľad udalostí na utorok 7. mája	2
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 6. 5. 2024, 9:41	
Predbežný prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája	5
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 6. 5. 2024, 12:00	
Mesto hľadá pomocou dátovej analýzy odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať samospráva v Košiciach	7
Online, kosice.sk, 6. 5. 2024, 14:04	
Metropola východu začala pomocou analýzy skúmať fungovanie dvojstupňovej samosprávy	9
Online, kosiceonline.sk, 6. 5. 2024, 16:14	
Doplnený prehľad udalostí na utorok 7. mája	10
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 6. 5. 2024, 17:07	
Doplnený prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája	14
Online, engineering.sk, 6. 5. 2024, 17:10	
Doplnený prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája	15
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 6. 5. 2024, 17:10	
Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria	17
Rozhlas, Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria, 6. 5. 2024, 18:15	
Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria	18
Rozhlas, Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria, 6. 5. 2024, 18:15	
Mesto hľadá pomocou dátovej analýzy odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať samospráva v Košiciach	19
Online, vskratke.sk, 6. 5. 2024, 18:26	
Miesto na výskum pre študentov	21
Tlač, Hospodárske noviny, 7. 5. 2024	
Bonsajom môže byť aj čerešňa alebo jablň	23
Tlač, SME - Korzár, 7. 5. 2024	

Predbežný prehľad udalostí na utorok 7. mája [📅](#)

📅 6. 5. 2024, 9:41, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: S. Rybanová

popoludní: R. Turoňová

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

07.00 Deň bez bariér v arboréte Borová hora

10.00 a 14.00 h - Sprevádzanie s odborným výkladom

Zvolen, arborétum, Borovnianska 6

08.00 Pohoda deň_FM

11.00 h - tlačová konferencia

Bratislava, Slovenský rozhlas, Mýtna 1

08.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 12. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 Workshop Slovenského plynárenského a naftového zväzu

Téma: Aktuálny vývoj na trhu so zemným plynom/LNG

Podujatie bude v anglickom jazyku bez tlmočenia.

Bratislava, SPP, kongresová sála Dunaj, Mlynské nivy 44/c

09.00 Konferencia Spravodlivosť v 21. storočí

Organizuje OZ Pracujúca chudoba.

Košice, FF **UPJŠ**, Katedra politológie

09.30 Športové podujatie Martinské olympijské hviezdičky

Podujatie je určeného pre deti z martinských materských škôl.

Martin, atletický areál, Východná ulica

09.30 Medzinárodná vedecká konferencia Holokaust na južnom Slovensku (1938-1945)

Podujatie organizuje slovenské Dokumentačné stredisko holokaustu v spolupráci maďarským Centrom pamäti holokaustu pri príležitosti 80. výročia deportácií Židov z územia Maďarska.

Bratislava, hotel Falkensteiner, Pilárikova 5

10.00 Deň Európy 2024 - 20 rokov v EÚ

Košice, kino Úsmev, Kasárenské námestie 1

10.00 Predvolebná diskusia portálu Euractiv

Téma: Spoločná poľnohospodárska politika EÚ

Bratislava, Európske informačné centrum, Palisády 29

10.30 TK Ministerstva cestovného ruchu a športu SR

Téma: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je tu takmer 100 dní

Na TK vystúpi minister cestovného ruchu a športu SR Dušan Keketi, prítomní budú aj štátni tajomníci MCRAŠ SR Marek Harbuľák a Ján Krišanda.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

11.30 Slávnostné odovzdanie fotovoltiky od VSE

Nová Sedlica, Domov v Poloninách

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

12.00 Výbor NR SR pre zdravotníctvo

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 143, Námestie A. Dubčeka 1

12.00 Pietny akt pri príležitosti 79. výročia ukončenia 2. svetovej vojny - Dňa víťazstva nad fašizmom

Trnava, pred Pamätníkom osloboditeľov, Námestie SNP

12.30 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie A. Dubčeka 1

13.00 Deň mesta Košice (27. apríla - 9. mája)

13.00 h - Sprievod rytierov

Košice, Hlavná ulica, Dolná brána, Immaculata, historická radnica

13.30 h - Slávnostné vztyčovanie mestskej vlajky

Košice, pred historickou radnicou, Hlavná 59

14.00 h - Slávnostný ceremoniál Dňa mesta Košice.

Primátor Košíc odovzdá verejné ocenenia - Ceny mesta Košice, Ceny a Plakety primátora mesta Košice.

Košice, pred historickou radnicou (v historickej radnici), Hlavná 59

20.00 h - Galaprogram

Košice, Hlavná ulica, Urbanova veža, Spievajúca fontána

14.00 Deň zdravia s Univerzitnou nemocnicou L. Pasteura

Bezplatné preventívne vyšetrenia.

Košice, OC Optima, výstavná plocha

14.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča, výkonného riaditeľa Letiska Piešťany Bohumila Klečáka a riaditeľky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trnavského kraja Agáty Mikulovej.

Téma: Štart letnej letovej sezóny 2024

Piešťany, areál letiska

16.00 Slávnostné otvorenie parku Panská záhrada

Prešov

16.00 Oslavy 79. výročia víťazstva nad fašizmom

Trenčianske Teplice, Pamätník padlých v SNP, Kúpeľný park

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lk

Autor: LT

Predbežný prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája [📄](#)

📅 6. 5. 2024, 12:00, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

mail: ekon@tasr.sk

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

Vedúci vydania:

predpoludním: M. Jaroš

popoludní: M. Ďuricová

08.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 12. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 Workshop Slovenského plynárenského a naftového zväzu

Téma: Aktuálny vývoj na trhu so zemným plynom/LNG

Podujatie bude v anglickom jazyku bez tlmočenia.

Bratislava, SPP, kongresová sála Dunaj, Mlynské nivy 44/c

09.00 Konferencia Spravodlivosť v 21. storočí

Organizuje OZ Pracujúca chudoba.

Košice, FF **UPJŠ**, Katedra politológie

10.00 Predvolebná diskusia portálu Euractiv

Téma: Spoločná poľnohospodárska politika EÚ

Bratislava, Európske informačné centrum, Palisády 29

10.30 TK Ministerstva cestovného ruchu a športu SR

Téma: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je tu takmer 100 dní

Na TK vystúpi minister cestovného ruchu a športu SR Dušan Keketi, prítomní budú aj štátni tajomníci MCRaŠ SR Marek Harbuľák a Ján Krišanda.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

11.30 Slávnostné odovzdanie fotovoltiky od VSE

Nová Sedlica, Domov v Poloninách

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

14.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča, výkonného riaditeľa Letiska Piešťany Bohumila Klečáka a riaditeľky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trnavského kraja Agáty Mikulovej.

Téma: Štart letnej letovej sezóny 2024

Piešťany, areál letiska

Informatívna správa ŠÚ SR o:

- tržbách za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v marci 2024

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lk

Autor: LT

Mesto hľadá pomocou dátovej analýzy odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať samospráva v Košiciach

6. 5. 2024, 14:04, Zdroj: [kosice.sk](https://www.kosice.sk), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 4 116 GRP: 0,09 OTS: 0,00 AVE: 294 EUR

06.05.2024

Publikoval: Dušan Tokarčík

Galéria k článku

Aktuality Mesto hľadá pomocou dátovej analýzy odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať samospráva v Košiciach

Za týmto účelom sa na mestskom magistráte za účasti predstaviteľov mesta, akademickej obce, Ministerstva vnútra SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR a Creative industry Košice (CIKE) uskutočnilo 29. apríla prvé pracovné stretnutie. Prvotné dáta ponúkajú okrem iného porovnanie počtu zamestnancov mesta a mestských častí s dôrazom na efektivitu ich výkonov.

Odborná analýza má mestu Košice poskytnúť odpovede na viaceré komplexné otázky, ktoré sa týkajú predovšetkým právnych, dátových a ekonomických aspektov fungovania dvojstupňovej samosprávy v meste. Viac informácií o uznesení č. 322 nájdete na stránke mesta: [uzn322.pdf](#) ([kosice.sk](https://www.kosice.sk)).

Zákon o meste Košice a jeho novely už na moderné riadenie mesta nestačia

Od roku 1990 upravuje fungovanie samosprávy v Košiciach zákon o meste Košice, pričom vytváranie, rušenie, zlučovanie alebo rozdeľovanie mestských častí sa určuje Štatútom mesta. Na prijatie uznesenie je pritom potrebná nadpolovičná väčšina poslancov MZ.

„Viacstupňové delenie samosprávy nie je ničím výnimočné v medzinárodnom kontexte vyspelých krajín. Všetci Košičania však vedenia, že dnešný stav je neudržateľný, preto je pre mňa podpora odborných autorít, obrovskou výzvou. Domnievame sa, že aktuálna delba kompetencií a riadenie samosprávy v zmysle zákona o meste Košice, už mestu neponúka tie najlepšie riešenia z pohľadu dlhodobého udržateľného rozvoja, ekonomického rastu a nespravodlivej delby kompetencií a financovania medzi mestom a mestskými časťami,“ uviedol primátor mesta Jaroslav Polaček (nezávislý), ktorý zdôrazňuje, že odpovede majú prostredníctvom hĺbkovej analýzy priniesť nezávislí odborníci z viacerých vedných odborov.

Znenie zákona o meste Košice nájdete na: [401/1990 Zb. - Zákon Slovenskej národnej rady o me... - SLOV-LEX](#)

Pri analýze bude dôležitým atribútom neustrannosť a nezávislosť jej spracovateľov

Na prvom pracovnom stretnutí predložilo mesto Košice prostredníctvom CIKE súbor dát o meste a mestských častiach, ktoré majú tvoriť základ ďalšej podrobnejšej analýzy. Jej hlavný spracovateľom sa má stať medzinárodne uznávaná organizácia, ktorá sa zaoberá poradenstvom v oblasti verejnej správy a špecificky v oblasti územnej samosprávy. Okrem odbornej spôsobilosti patrí medzi najdôležitejšie atribúty transparentného výberu expertov ich nezávislosť, čo znamená, že ani jeden z nich nesmie mať trvalý alebo prechodný pobyt v Košiciach.

„Záleží nám na tom, aby na štúdiu pracovali predovšetkým odborníci z externého prostredia, ktorí nebudú ovplyvňovaní, zaujatí a ani v konflikte záujmov. Je pre nás dôležité poznať skutočný obraz nášho mesta. Analýza sa nemá stať politickým víťazstvom alebo prehrou. Nový formát fungovania samosprávy má byť predovšetkým víťazstvom samotných Košičanov,“ uviedol námestník primátora mesta Košice Marcel Gibóda (nezávislý).

Spracovateľom analýzy sa stanú odborníci z košických univerzít a nezávislý zahraničný audítor

Hlavný spracovateľ bude spolupracovať s lokálnymi organizáciami – Fakultou verejnej správy **UPJŠ**, Právnickou fakultou **UPJŠ** a Ekonomickou fakultou TUKE, pričom si z každej z týchto organizácií vyberie dvoch miestnych expertov. Tí spoločne vytvoria pracovnú skupinu, ktorá bude komunikovať s expertmi hlavného spracovateľa a asistovať im v príprave odborného materiálu. Termín spracovania má byť prvý kvartál roku 2025.

„Skôr ako nastavíme a spustíme ďalšie procesy, podpíšeme s oslovenými inštitúciami Memorandum o porozumení, aby sme spracovaniu analýzy dali právny základ. Dátová mapa, ktorú sme našim partnerom poskytli im ponúka prvotný pohľad na stav mesta Košice vzhľadom na 2. stupňové fungovanie samosprávy a 22 mestských častí,“ dodáva primátor Polaček.

Nekompromisné dáta: Efektivita zamestnancov mestských častí zaostáva za mestom Košice

Z údajov z dátovej mapy napríklad vyplýva, že zatiaľ čo mesto Košice v roku 2023 zamestnávalo 494 zamestnancov, mestské časti zamestnávali 564 ľudí, pričom mesto Košice vynaložilo na mzdové náklady zamestnancov 13 852 290 eur a MČ 13 379 569 eur. Zatiaľ čo zamestnanci mesta Košice realizovali v uplynulom roku spolu 1 047 851 registratúrnych úkonov, zamestnanci MČ vybavili v tom istom období 68 692 požiadaviek občanov.

„Aj keď sme takéto výsledky očakávali, údaje ma nepríjemne prekvapili. Veľa napovedajú o efektívite fungovania dvojstupňovej samosprávy v našom meste. Ako som už niekoľkokrát verejne deklaroval, môj politický a občiansky názor v tejto veci nie je podstatný a do pripravovanej analýzy nebudem zasahovať. Je však pre mňa mimoriadne dôležité, aby sme na základe tejto nezávislej a odbornej štúdie mohli riadiť samosprávu lepšie a najmä výhodnejšie pre obyvateľov. Preto jej výsledkom podriadime naše ďalšie kroky,“ uzatvára primátor.

Prebieha odosielanie formulára na server,

počkajte chvíľu

Okno sa automaticky zatvorí o 10 sekúnd!

Nastal problém s požiadavkou...

Skúste to znova alebo počkajte chvíľu!

Nahláste fotografiu mestu Košice.

Uveďte dôvod, kvôli čomu by mesto Košice malo túto fotografiu zrušiť zobrazenie na tejto webovej stránke.

Všetky položky v tomto formulári sú povinné!

E-mailová adresa

Metropola východu začala pomocou analýzy skúmať fungovanie dvojstupňovej samosprávy

6. 5. 2024, 16:14, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 040 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 320 EUR

Košice Spravodajstvo

Odpovede majú priniesť nezávislí odborníci.

Koncom apríla sa na košickom magistráte uskutočnilo prvé pracovné stretnutie predstaviteľov mesta, akademickej obce, ministerstva vnútra, Najvyššieho kontrolného úradu a Creative industry Košice. Cieľom je prostredníctvom dátovej analýzy hľadať odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať košická samospráva. Otázky sa týkajú predovšetkým právnych, dátových a ekonomických aspektov fungovania dvojstupňovej samosprávy v meste.

Od roku 1990 to určuje zákon o meste Košice pričom vytváranie, rušenie, zlučovanie alebo rozdeľovanie mestských častí sa určuje Štatútom mesta. Na prijatie uznesenie je pritom potrebná nadpolovičná väčšina poslancov mestského zastupiteľstva.

„Viacstupňové delenie samosprávy nie je ničím výnimočné v medzinárodnom kontexte vyspelých krajín. Všetci Košičania však vedenia, že dnešný stav je neudržateľný, preto je pre mňa podpora odborných autorít obrovskou výzvou. Domnievame sa, že aktuálna delba kompetencií a riadenie samosprávy v zmysle zákona o meste Košice, už mestu neponúka tie najlepšie riešenia z pohľadu dlhodobu udržateľného rozvoja, ekonomického rastu a nespravodlivej delby kompetencií a financovania medzi mestom a mestskými časťami,“ uviedol primátor mesta Jaroslav Polaček.

Odpovede majú priniesť nezávislí odborníci z viacerých vedných odborov. Hlavným spracovateľom podrobnej analýzy má byť medzinárodne uznávaná organizácia, ktorá sa zaoberá poradenstvom v oblasti verejnej správy a špecificky v oblasti územnej samosprávy. Ani jeden z expertov pritom nesmie mať trvalý alebo prechodný pobyt v Košiciach.

„Záleží nám na tom, aby na štúdiu pracovali predovšetkým odborníci z externého prostredia, ktorí nebudú ovplyvňovaní, zaujatí a ani v konflikte záujmov. Je pre nás dôležité poznať skutočný obraz nášho mesta. Analýza sa nemá stať politickým víťazstvom alebo prehrou. Nový formát fungovania samosprávy má byť predovšetkým víťazstvom samotných Košičanov,“ uviedol námestník primátora mesta Košice Marcel Gibóda.

Ilustračná fotografia / KOŠICE ONLINE

Hlavný spracovateľ bude pri tvorbe odborného materiálu spolupracovať s Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach a Technickou univerzitou v Košiciach (TUKE). Termín spracovania má byť prvý kvartál budúceho roku.

„Skôr ako nastavíme a spustíme ďalšie procesy, podpíšeme s oslovenými inštitúciami Memorandum o porozumení, aby sme spracovaniu analýzy dali právny základ. Dátová mapa, ktorú sme našim partnerom poskytli, im ponúka prvotný pohľad na stav mesta Košice vzhľadom na dvojstupňové fungovanie samosprávy a 22 mestských častí,“ doplnil Polaček.

Z dátovej mapy podľa mesta vyplýva, že mesto v minulom roku zamestnávalo 494 zamestnancov, pričom mzdové náklady boli 13 852 290 eur a mestské časti zamestnávali 564 ľudí a mzdové náklady dosiahli 13 379 569 eur. Zamestnanci mesta pritom realizovali spolu 1 047 851 registratúrnych úkonov a zamestnanci mestských častí 68 692 požiadaviek občanov.

„Aj keď sme takéto výsledky očakávali, údaje ma nepríjemne prekvapili. Veľa napovedajú o efektívite fungovania dvojstupňovej samosprávy v našom meste. Ako som už niekoľkokrát verejne deklaroval, môj politický a občiansky názor v tejto veci nie je podstatný a do pripravovanej analýzy nebudem zasahovať. Je však pre mňa mimoriadne dôležité, aby sme na základe tejto nezávislej a odbornej štúdie mohli riadiť samosprávu lepšie a najmä výhodnejšie pre obyvateľov. Preto jej výsledkom podriadime naše ďalšie kroky,“ uzavrel primátor.

Doplnený prehľad udalostí na utorok 7. mája [🔗](#)

📅 6. 5. 2024, 17:07, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vedúci vydania:

predpoludním: S. Rybanová

popoludní: R. Turoňová

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

07.00 Deň bez bariér v arboréte Borová hora

10.00 a 14.00 h - Sprevádzanie s odborným výkladom

Zvolen, arborétum, Borovnianska 6

08.00 Pohoda deň_FM

11.00 h - tlačová konferencia

Bratislava, Slovenský rozhlas, Mýtna 1

text, zvuk

08.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

08.30 Seminár Archívy a ich miesto v našej spoločnosti

Pri príležitosti 70. výročia organizovaného archívnicstva na Slovensku organizuje Štátny archív Trnava.

Trnava, radnica, konferenčná miestnosť, prízemie, Hlavná 1

09.00 12. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

text, video, zvuk, foto, live

09.00 Workshop Slovenského plynárenského a naftového zväzu

Téma: Aktuálny vývoj na trhu so zemným plynom/LNG

Podujatie bude v anglickom jazyku bez tlmočenia.

Bratislava, SPP, kongresová sála Dunaj, Mlynské nivy 44/c

09.00 Konferencia Spravodlivosť v 21. storočí

Organizuje OZ Pracujúca chudoba.

Košice, FF **UPJŠ**, Katedra politológie

09.30 TK strany Demokrati

Téma: "Neustúpime: vláda chce zdravie a pokoj rodín vymeniť za špinavé peniaze"

Bratislava, centrála Demokratov, Miletičova č. 21

09.30 Športové podujatie Martinské olympijské hviezdičky

Podujatie je určeného pre deti z martinských materských škôl.

Martin, atletický areál, Východná ulica

09.30 Konferencia pre odbornú verejnosť pod názvom Efektívna inklúzia Rómov v najmenej rozvinutých okresoch

Konferencia bude rozdelená do dvoch blokov: Bezpečnosť a sociálna ekonomika v samosprávach s marginalizovanými komunitami a Vzdelávanie a životné podmienky v marginalizovaných komunitách.

Stará Lubovňa, Spojená škola, konferenčná miestnosť, Jarmočná č. 108

09.30 Medzinárodná vedecká konferencia Holokaust na južnom Slovensku (1938-1945)

Podujatie organizuje slovenské Dokumentačné stredisko holokaustu v spolupráci maďarským Centrom pamäti holokaustu pri príležitosti 80. výročia deportácií Židov z územia Maďarska.

Bratislava, hotel Falkensteiner, Pilárikova 5

10.00 Deň Európy 2024 - 20 rokov v EÚ

Košice, kino Úsmev, Kasárenské námestie 1

10.00 Predvolebná diskusia portálu Euractiv - poľnohospodárska politika

Téma: Spoločná poľnohospodárska politika EÚ

Bratislava, Európske informačné centrum, Palisády 29

10.00 Brífing Lekárskeho odborového združenia po rokovaní s ministerkou zdravotníctva

Brífing sa uskutoční po rokovaní s ministerkou zdravotníctva SR Zuzanou Dolinkovou.

Téma: Vážne výhrady Lekárskeho odborového združenia k nečinnosti Ministerstva zdravotníctva SR

Bratislava, MZ SR, foyer, Limbová 2

text, video, zvuk, foto

10.30 TK Ministerstva cestovného ruchu a športu SR

Téma: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je tu takmer 100 dní

Na TK vystúpi minister cestovného ruchu a športu SR Dušan Keketi, prítomní budú aj štátni tajomníci MCRAŠ SR Marek Harbuľák a Ján Krišanda.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

text, video, zvuk, foto

11.30 Slávnostné odovzdanie fotovoltiky od VSE

Nová Sedlica, Domov v Poloninách

11.40 TK hnutia Slovensko - Pomoc ĽZP deťom

Téma: Pokračujeme v pomoci najohrozenejším. Navrhujeme výrazné zvýšenie príplatku na opatrovanie ĽZP detí.

Bratislava, NR SR, tlačové centrum, Námestie A. Dubčeka č. 1

text

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

12.00 Výbor NR SR pre zdravotníctvo

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 143, Námestie A. Dubčeka 1

12.00 Pietny akt pri príležitosti 79. výročia ukončenia 2. svetovej vojny

- Dňa víťazstva nad fašizmom

Trnava, pred Pamätníkom osloboditeľov, Námestie SNP

text, zvuk

12.00 Ústavnoprávny výbor NR SR

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 150, Námestie A. Dubčeka 1

12.30 Výbor NR SR pre obranu a bezpečnosť

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 34, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

13.00 Deň mesta Košice (27. apríla - 9. mája)

13.00 h - Sprievod rytierov

Košice, Hlavná ulica, Dolná brána, Immaculata, historická radnica

13.30 h - Slávnostné vztyčovanie mestskej vlajky

Košice, pred historickou radnicou, Hlavná 59

14.00 h - Slávnostný ceremoniál Dňa mesta Košice.

Primátor Košíc odovzdá verejné ocenenia - Ceny mesta Košice, Ceny a Plakety primátora mesta Košice.

Košice, pred historickou radnicou (v historickej radnici), Hlavná 59

20.00 h - Galaprogram

Košice, Hlavná ulica, Urbanova veža, Spievajúca fontána

14.00 Deň zdravia s Univerzitnou nemocnicou L. Pasteura

Bezplatné preventívne vyšetrenia.

Košice, OC Optima, výstavná plocha

text

14.00 Prezidentka SR Zuzana Čaputová prijme víťazov celoslovenskej novinárskej súťaže pre stredné a vysoké školy Štúrovo pero.

- príhovor prezidentky

- fototermín

Bratislava, Prezidentský palác

14.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča, výkonného riaditeľa Letiska Piešťany Bohumila Klečáka a riaditeľky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trnavského kraja Agáty Mikulovej.

Téma: Štart letnej letovej sezóny 2024

Piešťany, areál letiska

text, zvuk

16.00 Slávnostné otvorenie parku Panská záhrada

Prešov

foto

16.00 Oslavy 79. výročia víťazstva nad fašizmom

Trenčianske Teplice, Pamätník padlých v SNP, Kúpeľný park

text

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lk lt

Autor: LT

Doplnený prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája [🔗](#)

📅 6. 5. 2024, 17:10, Zdroj: [engineering.sk](https://www.engineering.sk) [🔗](#), Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **631** GRP: **0,01** OTS: **0,00** AVE: **120** EUR

mail: Táto e-mailová adresa je chránená pred spamovacími robotmi. Na jej zobrazenie potrebujete mať nainštalovaný JavaScript. Táto e-mailová adresa je chránená pred spamovacími robotmi. Na jej zobrazenie potrebujete mať nainštalovaný JavaScript. , tel.: 0905 282 190 ----- Technická podpora: 0905/505 721 -----

Vedúci vydania: predpoludní: M. Jaroš popoludní: M. Ďuricová ----- 08.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1 09.00 12. schôdza Národnej rady SR Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1 text, video, zvuk, foto, live 09.00 Workshop Slovenského plynárenského a naftového zväzu Téma: Aktuálny vývoj na trhu so zemným plynom/LNG Podujatie bude v anglickom jazyku bez tlmočenia. Bratislava, SPP, kongresová sála Dunaj, Mlynské nivy 44/c 09.00 Konferencia Spravodlivosť v 21. storočí Organizuje OZ Pracujúca chudoba. Košice, FF **UPJŠ**, Katedra politológie 10.00 Predvolebná diskusia portálu Euractiv - poľnohospodárska politika Téma: Spoločná poľnohospodárska politika EÚ Bratislava, Európske informačné centrum, Palisády 29 10.30 TK Ministerstva cestovného ruchu a športu SR Téma: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je tu takmer 100 dní Na TK vystúpi minister cestovného ruchu a športu SR Dušan Keketi, prítomní budú aj štátni tajomníci MCRaŠ SR Marek Harbuľák a Ján Krišanda. Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6 text, video, zvuk, foto 11.30 Slávnostné odovzdanie fotovoltiky od VSE Nová Sedlica, Domov v Poloninách 11.40 TK hnutia Slovensko Téma: Pokračujeme v pomoci najohrozenejším. Navrhujeme výrazné zvýšenie príplatku na opatrovanie ŤZP detí. Bratislava, NR SR, tlačové centrum, Námestie A. Dubčeka č. 1 text 12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1 14.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča, výkonného riaditeľa Letiska Piešťany Bohumila Klečáka a riaditeľky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trnavského kraja Agáty Mikulovej. Téma: Štart letnej letovej sezóny 2024 Piešťany, areál letiska text, zvuk Informatívna správa ŠÚ SR o: - tržbách za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v marci 2024 Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese calendarium.tasr.sk lk lt

Autor: Táto e-mailová adresa je chránená pred spamovacími robotmi. Na jej zobrazenie potrebujete mať nainštalovaný JavaScript.

Doplnený prehľad ekonomických udalostí na utorok 7. mája [📄](#)

📅 6. 5. 2024, 17:10, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

mail: ekon@tasr.sk

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

Vedúci vydania:

predpoludním: M. Jaroš

popoludní: M. Ďuricová

08.00 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

09.00 12. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka 1

text, video, zvuk, foto, live

09.00 Workshop Slovenského plynárenského a naftového zväzu

Téma: Aktuálny vývoj na trhu so zemným plynom/LNG

Podujatie bude v anglickom jazyku bez tlmočenia.

Bratislava, SPP, kongresová sála Dunaj, Mlynské nivy 44/c

09.00 Konferencia Spravodlivosť v 21. storočí

Organizuje OZ Pracujúca chudoba.

Košice, FF **UPJŠ**, Katedra politológie

10.00 Predvolebná diskusia portálu Euractiv - poľnohospodárska politika

Téma: Spoločná poľnohospodárska politika EÚ

Bratislava, Európske informačné centrum, Palisády 29

10.30 TK Ministerstva cestovného ruchu a športu SR

Téma: Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR je tu takmer 100 dní

Na TK vystúpi minister cestovného ruchu a športu SR Dušan Keketi, prítomní budú aj štátni tajomníci MCRAŠ SR Marek Harbuľák a Ján Krišanda.

Bratislava, Slovenské olympijské a športové múzeum, Junácka 6

text, video, zvuk, foto

11.30 Slávnostné odovzdanie fotovoltaiky od VSE

Nová Sedlica, Domov v Poloninách

11.40 TK hnutia Slovensko

Téma: Pokračujeme v pomoci najohrozenejším. Navrhujeme výrazné zvýšenie príplatku na opatrovanie ŤZP detí.

Bratislava, NR SR, tlačové centrum, Námestie A. Dubčeka č. 1

text

12.00 Výbor NR SR pre financie a rozpočet

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 31, Námestie A. Dubčeka 1

14.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča, výkonného riaditeľa Letiska Piešťany Bohumila Klečáka a riaditeľky Krajskej organizácie cestovného ruchu Trnavského kraja Agáty Mikulovej.

Téma: Štart letnej letovej sezóny 2024

Piešťany, areál letiska

text, zvuk

Informatívna správa ŠÚ SR o:

- tržbách za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v marci 2024

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

lk lt

Autor: LT

Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria [↗](#)

6. 5. 2024, 18:15, Relácia: **Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria**, Stanica: **Rádio Regina (západ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 4262 EUR

[strojový prepis] ... **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** no tak samo Rusínom pochody ňom s labirce druhou časťou programu dňa, s Rusi nami v múzeu bude volkorn vrstuplino sa bude dotľaty regiónu kolo Stropkova za to, že i derevianna cerkov kotr a je súčasťou vrch o doslova cskeho muzea v Košiciach bola prevezená pravi zoselakožuchiuci....

Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria [↗](#)

6. 5. 2024, 18:15, Relácia: **Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria**, Stanica: **Rádio Regina (stred)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 4262 EUR

[strojový prepis] ... **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** no tak sa moru synom pochod ňom z lavice druhou časťou programu dňa s Rusi nami v múzeu bude volhornvústuplino sa bude dotuľati regiónu kolo Stropkova za to, že idereviannacerkov kotr a je súčasťou vrch od o....

Mesto hľadá pomocou dátovej analýzy odpovede na to, ako má v budúcnosti fungovať samospráva v Košiciach

6. 5. 2024, 18:26, Zdroj: vsokratke.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 209 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 67 EUR

6 mája, 2024

Za týmto účelom sa na mestskom magistráte za účasti predstaviteľov mesta, akademickej obce, Ministerstva vnútra SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR a Creative industry Košice (CIKE) uskutočnilo 29. apríla prvé pracovné stretnutie. Prvotné dáta ponúkajú okrem iného porovnanie počtu zamestnancov mesta a mestských častí s dôrazom na efektivitu ich výkonov.

Odborná analýza má mestu Košice poskytnúť odpovede na viaceré komplexné otázky, ktoré sa týkajú predovšetkým právnych, dátových a ekonomických aspektov fungovania dvojstupňovej samosprávy v meste. Viac informácií o uznesení č. 322 nájdete na stránke mesta: uzn322.pdf (kosice.sk).

Zákon o meste Košice a jeho novely už na moderné riadenie mesta nestačia

Od roku 1990 upravuje fungovanie samosprávy v Košiciach zákon o meste Košice, pričom vytváranie, rušenie, zlučovanie alebo rozdeľovanie mestských častí sa určuje Štatútom mesta. Na prijatie uznesenie je pritom potrebná nadpolovičná väčšina poslancov MZ.

„Viacstupňové delenie samosprávy nie je ničím výnimočné v medzinárodnom kontexte vyspelých krajín. Všetci Košičania však vedenia, že dnešný stav je neudržateľný, preto je pre mňa podpora odborných autorít, obrovskou výzvou. Domnievame sa, že aktuálna deľba kompetencií a riadenie samosprávy v zmysle zákona o meste Košice, už mestu neponúka tie najlepšie riešenia z pohľadu dlhodobého udržateľného rozvoja, ekonomického rastu a nespravodlivej deľby kompetencií a financovania medzi mestom a mestskými časťami,“ uviedol primátor mesta Jaroslav Polaček (nezávislý), ktorý zdôrazňuje, že odpovede majú prostredníctvom hĺbkovej analýzy priniesť nezávislí odborníci z viacerých vedných odborov.

Znenie zákona o meste Košice nájdete na: [401/1990 Zb. – Zákon Slovenskej národnej rady o me... – SLOV-LEX](https://www.zbierka.zk.sk/401/1990-Zb.-Zakon-Slovenskej-narodnej-rady-o-me...-SLOV-LEX)

Pri analýze bude dôležitým atribútom neustrannosť a nezávislosť jej spracovateľov

Na prvom pracovnom stretnutí predložilo mesto Košice prostredníctvom CIKE súbor dát o meste a mestských častiach, ktoré majú tvoriť základ ďalšej podrobnejšej analýzy. Jej hlavný spracovateľom sa má stať medzinárodne uznávaná organizácia, ktorá sa zaoberá poradenstvom v oblasti verejnej správy a špecificky v oblasti územnej samosprávy. Okrem odbornej spôsobilosti patrí medzi najdôležitejšie atribúty transparentného výberu expertov ich nezávislosť, čo znamená, že ani jeden z nich nesmie mať trvalý alebo prechodný pobyt v Košiciach.

„Záleží nám na tom, aby na štúdiu pracovali predovšetkým odborníci z externého prostredia, ktorí nebudú ovplyvňovaní, zaujatí a ani v konflikte záujmov. Je pre nás dôležité poznať skutočný obraz nášho mesta. Analýza sa nemá stať politickým víťazstvom alebo prehrou. Nový formát fungovania samosprávy má byť predovšetkým víťazstvom samotných Košičanov,“ uviedol námestník primátora mesta Košice Marcel Gibóda (nezávislý).

Spracovateľom analýzy sa stanú odborníci z košických univerzít a nezávislý zahraničný audítor

Hlavný spracovateľ bude spolupracovať s lokálnymi organizáciami – Fakultou verejnej správy **UPJŠ**, Právnickou fakultou **UPJŠ** a Ekonomickou fakultou TUKE, pričom si z každej z týchto organizácií vyberie dvoch miestnych expertov. Tí spoločne vytvoria pracovnú skupinu, ktorá bude komunikovať s expertmi hlavného spracovateľa a asistovať im v príprave odborného materiálu. Termín spracovania má byť prvý kvartál roku 2025.

„Skôr ako nastavíme a spustíme ďalšie procesy, podpíšeme s oslovenými inštitúciami Memorandum o porozumení, aby sme spracovaniu analýzy dali právny základ. Dátová mapa, ktorú sme našim partnerom poskytli im ponúka prvotný pohľad na stav mesta Košice vzhľadom na 2. stupňové fungovanie samosprávy a 22 mestských častí,“ dodáva primátor Polaček.

Neokompromisné dáta: Efektivita zamestnancov mestských častí zaostáva za mestom Košice

Z údajov z dátovej mapy napríklad vyplýva, že zatiaľ čo mesto Košice v roku 2023 zamestnávalo 494 zamestnancov, mestské časti zamestnávali 564 ľudí, pričom mesto Košice vynaložilo na mzdové náklady zamestnancov 13 852 290 eur a MČ 13 379 569 eur. Zatiaľ čo zamestnanci mesta Košice realizovali v uplynulom roku spolu 1 047 851 registratúrnych úkonov, zamestnanci MČ vybavili v tom istom období 68 692 požiadaviek občanov.

„Aj keď sme takéto výsledky očakávali, údaje ma nepríjemne prekvapili. Veľa napovedajú o efektívite fungovania dvojstupňovej samosprávy v našom meste. Ako som už niekoľkokrát verejne deklaroval, môj politický a občiansky názor v tejto veci nie je podstatný a do pripravovanej analýzy nebudem zasahovať. Je však pre mňa mimoriadne dôležité, aby sme na základe tejto nezávislej a odbornej štúdie mohli riadiť samosprávu lepšie a najmä výhodnejšie pre obyvateľov. Preto jej výsledkom podriadiť naše ďalšie kroky,“ uzatvára

primátor.

Zdroj: mesto Košice

Foto (ilustr.): mesto Košice

Súvisiace

Miesto na výskum pre študentov [🔗](#)

📅 7. 5. 2024, Zdroj: **Hospodárske noviny**, Strana: 12, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **hn, petronela.lachova@mafraslovakia.sk, Petronela...**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 11 361 GRP: 0,25 OTS: 0,00 AVE: 3632 EUR

Rubrika: Inovácie

Na Prírodovedeckej fakulte **UPJŠ** v Košiciach sa otvorilo laboratórium VUCAP – Vissim & UPJS Colaborative Analytics Platform.

Jeho otvorenie vzniklo na základe spolupráce so spoločnosťou Vissim. Cieľom novootvoreného laboratória VUCAP je podporiť základný výskum v oblasti analýzy dát a aplikácií umelej inteligencie, realizovať aplikovaný výskum a transfer výsledkov výskumu do praxe, etablovať spoločné aktivity v medzinárodnom prostredí.

Technické vybavenie

Cieľom laboratória je aj zapájať sa do aktivít inovačného ekosystému v košickom regióne či podporovať rozvoj študijných programov fakulty prostredníctvom zapájania študentov do kreatívnych projektov.

„Vítame každú spoluprácu s praxou. V tomto prípade vytvárame podmienky pre našich zamestnancov a študentov na zapojenie sa do riešenia praktických problémov v oblasti pôsobenia spoločnosti Vissim. Okrem dátových zdrojov a odbornej spolupráce spoločnosť Vissim avizovala dodanie technologického vybavenia, ktoré bude slúžiť na kreatívne projekty určené pre študentov stredných a vysokých škôl,“ informoval Roman Soták, dekan Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** v Košiciach.

Dlhodobá spolupráca

Spolupráca medzi Ústavom informatiky Prírodovedeckej fakulty **UPJŠ** a spoločnosťou Vissim vznikla približne pred dvomi rokmi a obe strany si uvedomili, že majú zhodné vízie do budúcnosti. Začali teda uvažovať nad spoločnou spolupracou a jej adekvátnou formou. Súčasťou riešenia bol aj konkrétny problém z oblasti logistického riadenia údržby morských veterných fariem. Integrácia a konzultácie prebiehali každý týždeň a výsledky boli pozitívne. Rozhodli sa preto pokračovať v riešení všeobecnejších úloh a implementácii navrhnutých algoritmov do produkčných softvérových riešení.

„Po rozbehnutí vedeckej spolupráce sme pravidelne diskutovali aj o tom, ako využiť vzájomnú spoluprácu na zapojenie čo najväčšieho počtu vysokoškolských študentov do spoločných projektov a na propagáciu dátovej analýzy medzi stredoškolskými študentmi. Hľadali sme spôsob, ako naše aktivity viac zviditeľniť a súčasne vytvoriť stabilnú platformu pre našu spoluprácu. Tak vznikla myšlienka vytvorenia spoločného laboratória. Keďže spoločnosť Vissim už v minulosti realizovala podobné aktivity v Nórsku, rýchlo sme získali pre túto myšlienku širšiu podporu,“ približuje Gabriel Semanišin, prodekan pre rozvoj a riadenie kvality.

Zapojenie študentov

Vysokoškolskí študenti už pracujú v laboratóriu v rámci pomocných vedeckých síl. Fakulta chce zapojiť aj ďalších študentov, ktorí by mohli prostredníctvom laboratória riešiť semestrálne projekty a záverečné práce. Tímy študentov by teda mohli dlhodobo pracovať na rôznych problémoch a ich riešení, ktoré následne môžu reprezentovať v rámci študentskej vedeckej a odbornej činnosti, alebo by ich mohli zúročiť vo forme startup projektov.

„Momentálne hľadáme formu, ako do činnosti laboratória zapojiť stredoškolských študentov. Máme rozpracovaný koncept dlhodobej súťaže z oblasti dátovej analýzy určenej pre stredoškôľakov. Zapojeným tímom by sme okrem možnosti súťažiť a tvoriť ponúkli tiež vzdelávacie aktivity a odborné vedenie študentmi a odborníkmi z **UPJŠ** a spoločnosti Vissim,“ dodáva Semanišin.

Ako ďalej pokračuje, cieľom laboratória je najmä zapojenie študentov do práce s reálnymi dátami a analýzami praktických problémov, s ktorými budú v súčasnosti viac a viac pracovať. Analýza dát a umelá inteligencia začína byť našou súčasťou a laboratórium im umožní preniknúť do jednotlivých postupov a osvojiť si tieto technológie. Budú pracovať s autentickými dátami a prakticky si prejdú cyklom dátovej analýzy – od spracovania surových dát až po interpretáciu a vizualizáciu finálnych výsledkov. „Riešené problémy majú rôznorodý charakter a vyžadujú si tvorivú kombináciu rôznych optimalizačných metód a metód strojového učenia. Samozrejme, vidíme priestor aj na aplikáciu rôznych prvkov umelej inteligencie. Je to tak trochu otázka dostatočnej kreativity a fantázie,“ hovorí Semanišin.

Výskumné úlohy

Spoločnosť Vissim plánuje dodať zariadenie na prijímanie informácií o pohybe a komunikácii lodí v reálnom čase. To by umožnilo prijímať a spracovávať prúd dát, na základe ktorých by bolo možné realizovať viaceré výskumné úlohy, napríklad identifikovať lode s podozrivým alebo potenciálne nebezpečným manévromom v vybraných sledovaných oblastiach.

Spoločnosť ponúka riešenia v oblasti manažovania morských veterných fariem, využitia veternej energie, monitorovania ropných škvŕn, bezpečnosti námornej premávky a námornej komunikácie. Vo všetkých uvedených oblastiach je priestor na aplikáciu metód dátovej analýzy a tiež na kreatívne uplatnenie prvkov umelej inteligencie. Okrem systematickej práce na komerčne zaujímavých problémoch

chce fakulta dať študentom priestor, aby si sami našli atraktívne problémy a systematicky sa im venovali.

Spolupráca

Výhody spolupráce univerzity a súkromnej spoločnosti ozrejmil vedúci košickej pobočky spoločnosti Vissim Marián Kušnir: „Spolupráca Vissim a **UPJŠ** smeruje k vytvoreniu funkčného ekosystému zloženého z komerčnej spoločnosti na jednej strane a tvorivých pracovníkov a študentov vysokých a stredných škôl na druhej strane. Veríme, že spolupráca prispeje aj k popularizácii dátovej analytiky a umelej inteligencie medzi študentmi stredných škôl a širokou verejnosťou.“

Cieľom nového laboratória je zapojenie študentov do práce s reálnymi dátami a analýzami praktických problémov.

Máme rozpracovaný koncept dlhodobej súťaže z oblasti dátovej analýzy určenej pre stredoškôľakov.

Gabriel Semanišin,

Prírodovedecká fakulta **UPJŠ**

FOTO: Vucap

Autor: Petronela Lachová ©hn petronela.lachova@mafraslovakia.sk

Bonsajom môže byť aj čerešňa alebo jablňoň [↗](#)

7. 5. 2024, Zdroj: **SME - Korzár**, Strana: 6, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Elena Danková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzitné pracoviská**, Kľúčové slová: **Botanická záhrada Košice**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 7099 EUR

JE TO PRE TRPEZLIVÝCH ĽUDÍ, VRAVÍ ODBORNÍK A RADÍ, AKO ZVLÁDNUŤ JAPONSKÉ UMENIE

V **Botanickej záhrade Košice** sa počas víkendu uskutočnila medzinárodná výstava bonsajov. Japonské umenie miniaturizácie stromov a ich pestovania v miskách sa stalo bežnou súčasťou už aj slovenských domácností. JURAJ SZABO, organizátor výstavy a majiteľ Bonsai centra Košice, pre Korzár porozprával, čo mu na tomto umení učarovalo, koľko má doma bonsajov a čo bonsajisti volajú operácia srdca.

Zdá sa mi to iba, alebo mali bonsaje svoju najväčšiu popularitu tak pred 15 rokmi a teraz sú v kurze opäť skôr klasické izbové rastliny?

Je to skôr naopak, podľa mňa. Bonsaje začína pestovať čím ďalej, tým viac ľudí, len už to nie je také zvláštne. Berie sa to normálne, bežne. V Košiciach ich má už veľmi veľa ľudí.

Sú bonsaje vhodné aj pre ľudí, ktorým sa nedarí s pestovaním domácich rastlín a automaticky im všetko doma zvädne alebo zhnije?

Nie, pre tých nie. Keď niekomu vysychajú kvety vo veľkých kvetináčoch, znamená to, že na to nemá čas alebo dobré svetelné podmienky. Každá uhynutá rastlina je škoda, aj bonsajov.

Je zložité pestovať bonsaje?

Sú zložitejšie a sú jednoduchšie druhy. Vonkajšie exteriérové bonsaje sú jednoduchšie na pestovanie ako izbové. Ale ak sa dobre staráte o interiérové, vydržia veľmi dlho. Len sa treba vedieť o ne dobre postarať.

To znamená čo?

Napríklad nerobiť hneď paniku, keď bonsajom opadajú listy. Ľudia ich potom vyhadzujú, lebo si myslia, že stromček vyschol. Najväčšie problémy sú v zime, keď sa doma zapnú radiátory a interiérové bonsaje opadajú. Ony tak prirodzene reagujú na zmenu. Vtedy ich treba len menej polievať, ony sa pekne spamätajú a začnú opäť pučiť.

Má mať bonsaj listy celý rok? Nie je to ako v prírode, že ich na jeseň zhodí?

Vonkajšie áno. Ale interiérové, ako sú indonézske a čínske, sú stále zelené.

Aké svetelné podmienky má mať bonsaj?

Mal by byť pri okne, kde je veľa svetla. Je jedno, na ktorej svetovej strane, ale nech má svetlo aspoň 3 – 4 hodiny denne. V lete je dobré ich vyložiť aj na balkón.

Je bonsaj iba zmenšeninou veľkého stromu? Áno, je to ten istý strom ako v prírode.

Čiže sa dajú vypestovať aj zmenšeniny bežných druhov ako sú dub, javor či lipa?

Všetko. Dá sa pestovať aj orech aj gaštan. Tie majú síce väčšie listy a vyzerá to potom tak nedôveryhodne a zvláštne, že stromček má 50 centimetrov a má na sebe 10centimetrové listy, ale dá sa to. Preto sú lepšie hraby, buky, borovice, smrek a duby.

Môžem si bonsaj vypestovať tak, že v lese nájdem malý stromček a presadím si ho doma do misky?

Áno, to je začiatok. Najprv si treba overiť, či les niekomu nepatrí. Najlepšie je vykopať si stromček z kraja lesa, lebo tam majú stromčeky menšie lístky. Čím hlbšie idete do lesa, tým majú stromy menej svetla, a preto majú väčšie listy, aby zachytili viac svetla.

Na kraji lesa sú vhodné stromčeky aj preto, že sa tam pasie zver, ktorá ich objedá. Tým ich zaštepuje. Čiže stromček má meter do výšky, ale 20-centimetrový kmeň, čo je pre nás dobré. Ale to už je pre skúsenejších pestovateľov. Najlepšie sú malé semenáčky z kraja lesa, vybrať čím väčší koreňový val a dať ho do väčšieho kvetináča.

Postupne, ako sa upravuje stromček, sa môže dať do menšej misky. Je to proces na 2 – 6 rokov. Bonsaje sú pre trpezlivých ľudí, ktorí obľubujú beh na dlhé trate.

Prečo má byť bonsaj v čím menšej miske? Nemali by korene viac priestoru vo väčšom kvetináči?

Nejde o to, že musí byť v čím menšej miske, ale o proporcie. Napríklad 20-centimetrový stromček má byť v miske, ktorá má 10 – 15 centimetrov. Ak by sme ho dali do veľkej misky, tak hrozí, že nám začnú odhŕňať korene, lebo bude mať stále vlhký substrát, ktorý

nepreschne. Ten pomer veľkosti stromu a misky musí byť logický.

Čo ešte prináša starostlivosť o bonsaj?

Každé dva – tri roky sa stromček vyberie z misky, koreňky sa vyčistia, prestrihajú sa, dá sa nová zemina a dá sa naspäť. Tak ako sa staráte o vrchnú časť nad zemou, tak je dôležité aj postarať sa o spodnú časť. Väčší bonsaj stačí vybrať a prestrihať mu koreňky každých 4 – 5 rokov. My to voláme operácia srdca, lebo je to veľký zásah do stromu, ale skúsení bonsajisti vedia, ako na to.

Bonsaje sa aj drôtujú. Aká je to technika a na čo to je dobré? Bonsajom sa drôti tvaruje koruna do požadovaného tvaru. Keď si chceme dať nejakú vetvu do určitej pozície, tak ju pekne vydrôtujem s medeným alebo hliníkovým drôtom. Musím sledovať, aby sa drôti nezarezával do kôry. Keď sa začne zarezávať, už musí ísť preč. Je to nekonečný kolobeh.

Koruna musí byť tvarovaná? Nemôže rásť prirodzene, ako chce?

Keď bude rásť prirodzene, bude vyzeráť ako taká metlička alebo nám to utečie do výšky. Niektorí tvarujú korunu strihom, niektorí stiahnu vetvičku dole tak, že o ňu priviažu kameň ako závažie.

Sú rôzne formy tvarovania, nemusí to byť len drôtom. Keď strom nerastie a nemá nové prírastky, neviete s ním pracovať a ostrihať ho, tak to nie je dobre.

Lebo neviete vytvárať tie tvary. Ako tvarujete bonsaje vy?

Ja stále s drôti. Je to najťažšie, lebo treba vedieť drôtovať, ale pre mňa je to dobré v tom, že viem presne ovládať vetvu, do akej strany a výšky bude smerovať.

Vo vašom Bonsai centre sa môžu začiatocníci aj naučiť, ako sa starať o bonsaje?

Áno, robíme bonsai školy pre začiatocníkov aj pokročilých.

Je vlastne žiaduce, aby sa bonsaje ďalej zväčšovali a rástli, alebo majú ostať čím dlhšie maličké?

Stromčeky majú nejaké špecifikácie, čo sa týka rozdelenia výšok. Najmenšie sú mame, ktoré majú 8 – 9 centimetrov. Potom sú shohin, potom kifú, chuhin a najväčšie sú ogata, ktoré môžu mať až 110 centimetrov. Všetkým držíte ich primeranú výšku, to je umenie, treba to vedieť.

Najjednoduchšie je pestovať najmenšie bonsaje?

Naopak, to je najťažšie. Pretože keď veľký bonsaj nepolejete deň alebo aj tri dni, vydrží to. Ale keď v lete nepolejete maličký bonsaj jeden deň, je s ním koniec. Nenávratne vyschne.

Ako potom chodíte na dovolenky?

Nechodíme. Ešte k nám do centra nosia zákazníci svoje bonsaje, keď idú na dovolenky. Máme takú zbernú škôlku. Za rok tak strážieme 150 – 200 bonsajov. Nie je to jednoduchý koníček.

Ako sa hnoja bonsaje?

Pravidelne každé dva týždne počas sezóny hnojivom. Sú aj špeciálne hnojivá na bonsaje, ale môžu byť aj obyčajné.

Koľko druhov bonsajov existuje vo svete?

Toľko, koľko je stromov. Veľmi veľa. Tu na výstave ich máme do sto druhov. Všetky sú od pestovateľov, ktorí ich zapožičali. Z Maďarska, Česka, Slovenska. Nie každý chce vystavovať, lebo bonsaje sú citlivé aj na manipuláciu, ľahko sa z nich môže niečo odlomiť.

Vyrastú na bonsajoch aj kvety a plody? Napríklad marhule alebo čerešne?

Sú, aj keď marhule ani nie, ale čerešne sú. Najbežnejšie sú jablone, ktoré majú aj mini jabĺčka. Dajú sa jesť, ale sú dosť horké. Veľa druhov bonsajov aj kvitne, pekne farebne.

Keby sme malý bonsaj presadili do záhrady, vyrástol by z neho veľký strom?

Samozrejme. Za štyri roky by mohol mať aj dva metre. Ale bonsaje majú ešte viac pozornosti ako stromy voľne v prírode. Hnojenie, postreky proti škodcom, zaštipuje sa koruna, koreňky sa strihajú, ony majú starostlivosti a lásky ažaž. Koľko bonsajov máte vy osobne doma?

V súkromnej zbierke mám 10 – 15 kusov v záhrade. Stále hovorím, že človek by mal mať do 20 stromov. Nie viac. Lebo potom sa už o ne človek nevie dobre postarať. Ľudia sa pre to nadchnú, majú aj 70 aj sto kusov doma, ale potom to tak aj vyzerá. Stromy potrebujú svoju starostlivosť.

Keď na jar začnem zaštipovať (obstrihávať konáre) strom, tak treba pozaštipovať všetkých 70, čo už je časovo problém. Na boroviciach treba zalamovať sviečky, čiže konce vetiev stojace priamo dohora. Tak ako pri každom koničku, aj tu platí, že na to treba ísť s rozumom a nebyť toho otrokom.

Na výstave sa dajú niektoré druhy bonsajov aj kúpiť. Najlacnejšie od 20 eur. Ktoré vystavené kusy sú najdrahšie a najvzácnejšie?

Nechcem veľmi hovoriť o peniazoch, ale v tejto miestnosti, kde stojíme, nie je žiaden kus, čo by mal hodnotu pod tisíc eur. Bavíme sa o rádovo desiatkach tisíc eur.

Napríklad yamadori, čiže z voľnej prírody, sú vzácne. Máme tu bonsaj, ktorý zavadzal niekde v Tatrách pri chodníku, čistili sa chodníky, tak sa vybral. Teraz má okolo 120 rokov, vidno to podľa kôry. Je to krásny kus.

Vy odporúčate nájsť si bonsaj v prírode alebo si ho radšej kúpiť?

Kúpiť, dnes už sú možnosti. Treba sa poradiť a zaujímať sa o to, ako sa o bonsaj starať. Japonci hovoria, že nie my pestujeme bonsaje, ale bonsaje pestujú nás. V trpezlivosti. Lebo tých päť rokov v bonsajovej tvorbe je nič.

Koruny bonsajov od starostlivých pestovateľov majú krásne tvary. Miniatúrnym stromčekom sa od pestovateľov dostáva veľa lásky. Juraj Szabo so skalníkom, ktorý kúpili v záhradníctve pred tromi rokmi ako tenký prúтик.

Autor: ELENA DANKOVÁ FOTO: JUDITA ČERMÁKOVÁ